

02.05.2023

Asia/14

§ 285

Nuorisoneuvoston asettamisen periaatteet

HEL 2023-003867 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että nuorisoneuvosto asetetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Nuorisoneuvoston jäsenet valitaan nuorisoneuvoston vaaleissa.
- Nuorisoneuvoston toimikausi on kaksi vuotta vaaleja seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.
- Äänioikeutettuja nuorisoneuvoston vaaleissa ovat nuoret, jotka vaalivuonna ovat täyttäneet vähintään kolmetoista, mutta eivät kahdeksatoista vuotta.
- Vaalikelpoisia ovat kaikki äänioikeutetut.
- Nuorisoneuvostoon valitaan kolmekymmentä jäsentä. Lisäksi valitaan viisi varajäsentä äänimäärän mukaisessa sijaantulojärjestyksessä.
- Vaalit järjestetään nuorisoasiainjohtajan vahvistamana ajankohtana syksyllä.
- Vaaleja edeltää nuorisoasianjohtajan vahvistama ajanjakso, jolloin ehdokkaaksi ilmoittautuminen on tehtävä.
- Vaalituloksen perusteella valittujen nimet julkaistaan nuorisoasianjohtajan vahvistamana ajankohtana.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluja järjestämään nuorisoneuvoston vaalit nuorisoasiainjohtajan vahvistaman aikataulun mukaisesti sekä kouluja ja oppilaitoksia mahdollistamaan äänestystilaisuuksien järjestämisen koulupäivien aikana yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nuorisoneuvosto ja nuorisoneuvoston vaalit

Nuorisoneuvosto on kuntalain (410/2015) 26 §:ssä tarkoitettu nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto), jonka kaupunginhallitus asettaa. Vaikuttajaryhmän kokoonpanosta tai jäsenten valintatavasta ei ole sääntelyä.

Helsingin nuorten vaikuttajaryhmä (vuoteen 2017 Ruudin ydinryhmä ja vuodesta 2018 nuorisoneuvosto) on valittu vuodesta 2011 alkaen nuorisopalveluiden toimittamilla sähköisillä vaaleilla. Helsingin nuorisoneuvoston vaaleissa äänioikeus on ollut 13–17-vuotiailla nuorilla, ja oikeus asettua ehdolle nuorilla, jotka ovat täyttäneet 13 vuotta, mutta eivät 18 vuotta, ennen kuin kulloinkin valittavan nuorisoneuvoston toimikausi alkaa. Helsingin nuorisoneuvoston jäsenmäärä on ollut vuodesta 2019 alkaen 30 jäsentä ja toimikausi vuodesta 2020 alkaen kaksi vuotta.

Äänestysikäisten nuorten kasvavan määrän ja alueellisen yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta nuorisoneuvosto on perusteltua valita jatkossakin edellisvuosien tavoin vaaleilla. Nuorisoneuvostoon asettuu ehdolle enemmän nuoria, kuin sinne on mahdollista valita, joten vaalit toimivat myös tärkeänä demokratiakasvatuksen menetelmänä. Vaalien kautta nuoria on valittu nuorisoneuvostoon tasaisesti eri kaupunginosista.

Vuoden 2023 vaalien järjestäminen

Nuorisoneuvoston vaalien toteutuksesta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Nuorisopalvelut järjestää vaalit siten, että kaikille helsinkiläisille äänestysikäisille nuorille tarjotaan mahdollisuus äänestämiseen vaalien aikana.

Nuorisoneuvoston vaaleissa vuonna 2023 ehdolle saavat asettua ja äänestää kaikki vuosina 2006–2010 syntyneet helsinkiläiset nuoret. Äänioikeutettuja ja vaalikelpoisia nuoria on Helsingissä kaikkiaan yli 30 000 (vuonna 2021 äänioikeutettuja nuoria oli 28 538). Vaalit järjestetään sähköisesti ja nuoret tunnistetaan Digi- ja väestötietovirastolta saatuja tietoja vasten.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut ovat sopineet vaaleja koskevan aikataulun yhteistyössä Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa. Vaalit on toteutettu samanaikaisesti pääkaupunkiseudun kuntien kesken yhteistyössä jo useamman vuoden.

Nuorisoneuvoston vaaleissa ehdolle asettumiselle on aikaa kolme viikkoa ajalla 11.-29.9.2023. Äänestysaika puolestaan on niin ikään kolme viikkoa ajalla 6.-24.11.2023.

Äänestystilaisuuksia tullaan tarjoamaan nuorisopalveluiden resurssien mukaisesti kaikkien alueiden yläkouluille. Lisäksi kaikille nuorille äänestysmahdollisuuden tarjoavaa yhteistä äänestyspistettä keskustakirjasto Oodissa kehitetään ja sen näkyvyyttä parannetaan. Myös viestintää äänestysmahdollisuuksista tehostetaan entisestään. Vaaleissa valittujen nimet julkaistaan 7.12.2023 nuorten gaalassa. Valittujen nuorten osalta tulokset julkaistaan nuorten.hel.fi -sivustolla sen jälkeen, kun kaupunginhallitus on asettanut nuorisoneuvoston.

Vuoden 2023 vaaleissa on tavoitteena 10 000 äänestänyttä nuorta. Vaaliprosessin painopisteinä ovat erityisesti koulu yhteistyön tiivistäminen yläkoulujen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa sekä vaalien näkyvyyden lisääminen nuorten keskuudessa.

Vuonna 2021 vaalien jälkeen ehdolle asettuneilta nuorilta kerättiin palautetta vaaliprosessista. Vastausten perusteella on vuonna 2023 tarkoituksenmukaista löytää uusi vaalikonepalvelu sekä tiivistää yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien kesken. Nuorisoneuvosto toivoi myös, että koulu yhteistyötä lisättäisiin, jotta äänestysmahdollisuudet parantuisivat entisestään myös toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginhallituksen päätökseen on sisällytetty kehoitus kouluille ja oppilaitoksille mahdollistaa äänestystilaisuuksien järjestäminen koulupäivien aikana. Vaalit toimivat demokratiakasvatuksen menetelmänä.

Vaalien järjestelyt vuonna 2021

Nuorisoneuvoston vuoden 2021 vaaleissa saivat asettua ehdolle ja äänestää kaikki vuosina 2004–2008 syntyneet helsinkiläiset nuoret. Ehdokkaaksi asetui 74 nuorta, mikä oli enemmän kuin koskaan ennen Helsingin nuorisoneuvoston vaaleissa.

Nuorisopalvelut järjestivät 8.-26.11.2021 tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa äänestystilaisuuksia laajalti kouluissa ja oppilaitoksissa. Äänestyksen toteutukseen osallistuivat lähes kaikki kaupungin ja yksityiset yläkoulut sekä osa toisen asteen oppilaitoksista. Äänestysmahdollisuuksista ja -tilaisuuksien järjestämisestä neuvoteltiin koulukohtaisesti. Kouluilla järjestettiin pääsääntöisesti yksi äänestyspäivä. Nuorisotaloilla pystyi äänestämään 22.–26.11.2021. Ensimmäistä kertaa kaikilla äänioikeutetuilla nuorilla oli mahdollisuus äänestää myös keskustakirjasto Oodin aulassa kaikkina äänestyspäivinä seitsemänä päivänä viikossa klo 16–19.

Vaaleissa annettiin yhteensä 9 396 ääntä ja äänestysprosentti oli 35,4 %. Koronatoimet haastoivat jonkin verran äänestysten sujuvuutta. Edellisissä vaaleissa vuonna 2019 ääniä annettiin 9 493 ja äänestysprosentti oli 35,7 %.

Nuorisoneuvoston varajäsenet

Nuorisoneuvostoon ei ole aiemmin valittu varajäseniä. Vuosien 2022-23 nuorisoneuvoston asettamispäätöksen (Khs 13.12.2021, 941 §) perusteluissa todettiin, että nuorisoneuvoston työskentelyssä on pohdittu varajäsenien tarpeellisuutta. Mahdollisuutta valita varajäseniä selvitetään seuraavia vaaleja varten.

Asiaa on selvitetty ja käsitelty nuorisoneuvostossa. Tämän perusteella pidetään tarkoituksenmukaisena, että neuvostoon voitaisiin valita joitain varajäseniä, jotka voisivat tulla estyneiden jäsenten sijaan. Menettelyllä turvataan neuvoston kokousten päätösvaltaisuus. Tarkemmin varajäsenten osallistumisen käytännöt on tarkoitus päättää asettamispäätöksen yhteydessä.

Toimivalta ja asian jatko

Kuntalain 26 §:n mukaan kaupunginhallitus asettaa nuorisoneuvoston. Kaupunginhallituksen päätöksen 18.12.2017, 1136 § mukaisesti nuorisoneuvosto on valittu vaaleilla vuoden 2021 vaaleihin saakka. Nuorten vaikuttamisjärjestelmä uudistettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 7.2.2022, 117 §, eikä voimassa ole päätöstä vaalien järjestämisestä. Nyt ja myös jatkossa on tarkoituksenmukaista valita jäsenet vaaleissa.

Tarkoitus on, että vaalien jälkeen tuloksen selvittyä vaalivuoden joulukuussa kaupunginhallitus tekee edellisten vuosien tapaan varsinaisen nuorisoneuvoston asettamispäätöksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nuorisopalvelukokonaisuus